

**Tevékenységek 12-15
éves tanulók részére**

5. FEJEZET: AZ ELŐÍTÉLETEK KEZELÉSE

Co-funded by
the European Union

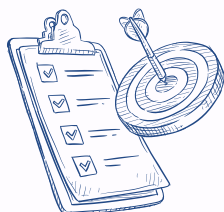

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

AZ ÁLTALÁNOS CÉL

Annak tudatosítása, hogy az általánosítás elfedi előlünk az egyének sajátos, egyedi valóságát, ami hátrányos megkülönböztetéshez vezet.

A KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEK

A tanulók megtanulják felismerni az általánosításokat és az előítéleteket önmagukban és másokban.

A tanulók elsajátítanak bizonyos stratégiákat az előítéletek és a hátrányos megkülönböztetés kezelésére.

A tanulók megértik, mennyire fontos, hogy tudatában legyenek saját előítéleteiknek, hiszen ez kulcsfontosságú a harmonikus kapcsolatok kiépítésében.

KULCSSZAVAK ÉS TARTALOM

Az általánosítások, sztereotípiák, előítéletek, valamint a hátrányos megkülönböztetés felismerése, valamint a kezelésükre szolgáló stratégiák alapvető fontosságúak a harmonikus együttélés kialakításához.

MÓDSZEREK ÉS IDŐIGÉNY

Gyakorlatok az általánosítások és az előítéletek felismeréséhez és a velük szembeni fellépéshez.

Időigény: 45-50 perc

Co-funded by
the European Union

65

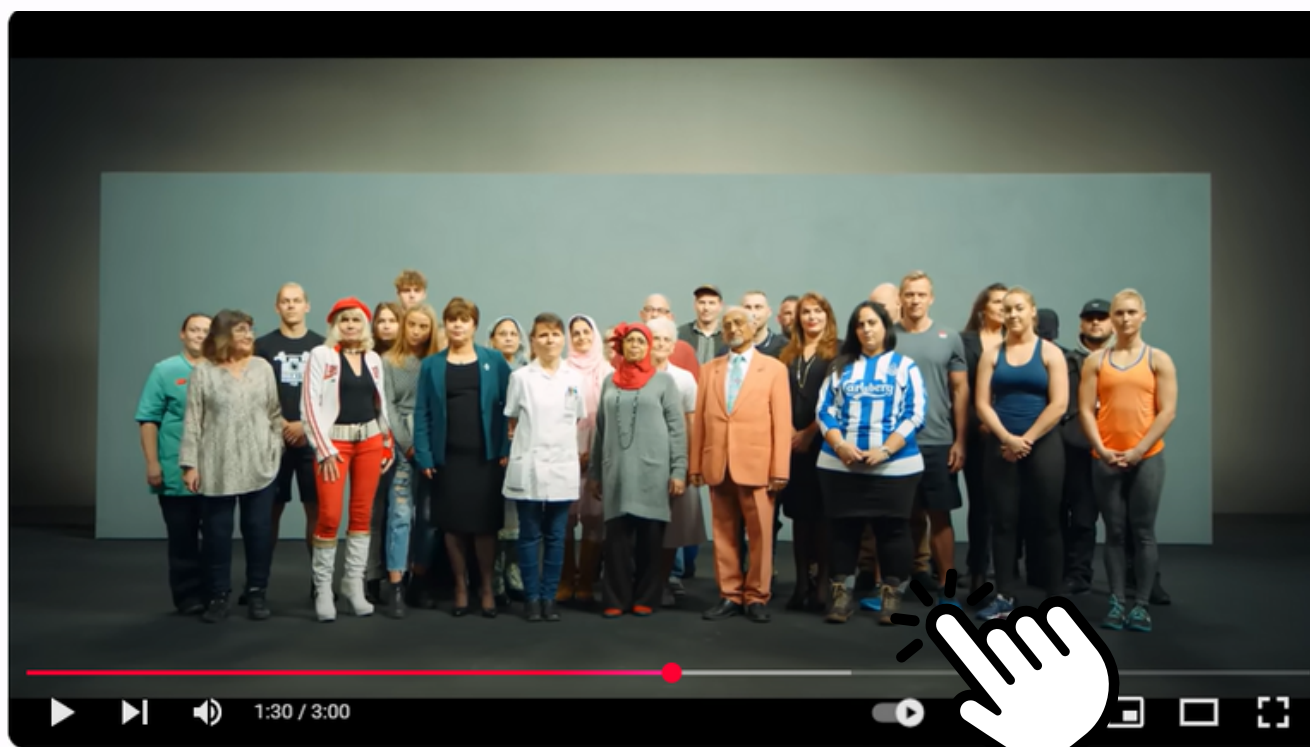
5. fejezet: Az előítéletek kezelése

**Lehet, hogy több a közös bennünk,
mint gondolnánk?**

1

Kérjük meg a tanulókat, hogy nézzék meg ezt a háromperces videót...

TV 2 | All That We Share

TV 2 Play
69.5K subscribers

Subscribe

66K

Share

Save

Co-funded by
the European Union

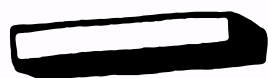
66

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

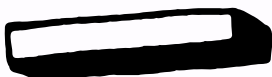
... majd gondolkodjanak el a filmen az alábbi kérdések mentén (a tanulók itt találják meg a kérdéseket → „5. fejezet – Tanulói munkalap”):

Tapasztaltam már olyat, hogy valaki beskatulyázott engem (úgy sorolt be egy bizonyos kategóriába vagy úgy aggatott rám bizonyos címkéket, hogy az sértette az önazonosságomat vagy korlátozta a lehetőségeimet), és azt gondolta, nincs bennünk semmi közös? Hogyan reagáltam erre?

Beskatulyáztam valaha is embereket, azt gondolva, hogy teljesen másfajta, mint én? Mik voltak az érzéseim és reakcióim ezzel kapcsolatban?

Tapasztaltam már olyat, hogy rájöttem, hogy valakivel, akit korábban beskatulyáztam, több közös van bennünk, mint addig gondoltam? Hogyan ismertem fel ezt?

Co-funded by
the European Union

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

2

Kérjük meg a tanulókat, hogy számoljanak be tapasztalataikról egymásnak háromfős csoportokban.

3

Röviden magyarázzuk el, miről is szól a feladat:

Gyakran hajlamosak vagyunk elhamarkodva csoportosítani az embereket, azt gondolva, hogy „mi” nagyon különbözünk „tőlük”, és hogy alig vagy egyáltalán nem köt össze bennünket semmi. Skatulyázunk. Csak amikor jobban megismerjük őket és találkozunk velük, akkor döbbenünk rá, hogy mi minden összeköt bennünket, mi minden közös bennünk.

Co-funded by
the European Union

68

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

Általánosítások és előítéletek: hogyan tudjuk kezelni őket?

„A rasszista szemüveg” („Racist Glasses”). Milyen sztereotípiák válnak hátrányos megkülönböztetéssé?

1. Kérjük meg a tanulókat, hogy nézzék meg az alábbi videót és gondolkodjanak el a témán az alábbi kérdések mentén (a tanulók itt találják meg a kérdéseket → „5. fejezet – Tanulói munkalap”):

- Milyen sztereotípiák jelennek meg a videóban? Ismersz más sztereotípiákat más kultúrákkal kapcsolatban, ideértve a saját helyi kultúrádat is?
- Lehet az, hogy a sztereotípiák megmaradnak sztereotípiáknak, vagy olyan előítéletekké válhatnak, amelyek hátrányos megkülönböztetéshez vezetnek? Milyen helyzetekben fordulhat ez elő?
- Mit tehetünk az ellen, hogy a sztereotípiák hátrányos megkülönböztetéshez vezessenek?

Co-funded by
the European Union

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

„A rasszista szemüveg” („Racist Glasses”). Milyen sztereotípiák válnak hátrányos megkülönböztetéssé?

2. Kérjük meg a tanulókat, hogy osszák meg az osztállyal, mit gondolnak a 2. és a 3. kérdésről. (Ha ezzel a fejezettel összefüggésben szeretnénk később cselekvési kihívást megfogalmazni, kijelölhetünk valakit, aki feljegyzi a 3. kérdésre elhangzó összes választ.)

3. Röviden magyarázzuk el, miről is szól a feladat:

Az agyunk csak úgy tudja feldolgozni a valóságot, ha csoportosítja a dolgokat. Ezért általánosítunk. Probléma akkor áll elő, amikor ezek az általánosítások, sztereotípiák, „skatulyák” oda vezetnek, hogy az embereket egyetlen jellegzetességükre egyszerűsítjük. A sztereotípiák és az előítéletek közötti határvonal nagyon vékony, ezért fontos, hogy tisztában legyünk ezzel a különbséggel. A hátrányos megkülönböztetés elkerüléséhez fel kell ismernünk, hogy milyen előítéleteink vannak, és meg kell értenünk, hogy ezek hogy működnek, mert ez teszi lehetővé számunkra, hogy másokban többet lássunk, mint amit a pusztá általánosítások alapján látnánk.

Co-funded by
the European Union

70

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

Célszerű lehet elmagyarázni, milyen kognitív, érzelmi és hozzáállásbeli komponensek játszanak szerepet. A sztereotípiák olyan általánosítások, amelyek meggyőződéseken alapulnak (azon, amit gondolunk); előítéletek akkor keletkeznek, amikor ezek az általánosítások olyan kellemetlen érzéseket váltanak ki, mint a félelem, a viszolygás vagy a gyűlölet. Hátrányos megkülönböztetésre pedig akkor kerül sor, amikor ezeknek a tényezőknek kombinációja negatív cselekedetekre készít bennünket valakivel szemben. Ezért kulcsfontosságú, hogy tudatában legyünk sztereotípiáinknak és előítéleteinknek, mert csak így tudjuk előzni a hátrányos megkülönböztetést.

A nemzeti **Together4Change projektpartner** személyes tapasztalatokon alapuló ismeretekkel rendelkezik e témakörrel kapcsolatban, és értékes tanácsokat adhat hatékony feldolgozására. Akár ismerhet is olyan helyi véleményformálókat, akik antirasszista aktivisták. Emellett lehetséges, hogy kiegészítő anyagokat is tud adni, ha szeretnénk mélyebben foglalkozni a témával.

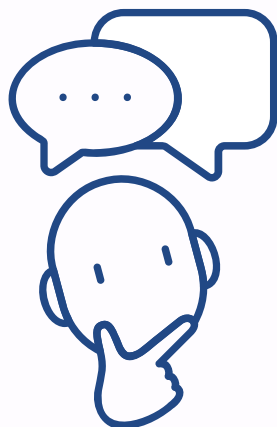

Co-funded by
the European Union

5. fejezet: Az előítéletek kezelése

Elgondolkodtató gyakorlófeladat

Mondjuk el, milyen feladatot kapnak a tanulók ebben a fejezetben (elgondolkodtató gyakorlófeladat és kérdések → „5. fejezet – Tanulói munkalap”):

Mondj három olyan állítást magadról, amelyet visszautasítanál, mert nem jellemeznek pontosan, vagy mert nem tartják tiszteletben az egyediséged.

Összefoglalás és átvezetés

Kérjük meg a tanulókat, hogy néhány mondatban fejtsék ki, mit tanultak ebben a fejezetben. Ha néhány tanuló már megosztotta a gondolatait, mi is összefoglalhatjuk a tanulságokat saját szavainkkal (visszautalva a fejezet fent összefoglalt általános céljaira).

Ez után mondjuk el, hogyan fogjuk feldolgozni a következő fejezetet: „A következő foglalkozás alkalmával a tettek mezejére lépünk!”

Co-funded by
the European Union